

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Liskovským ve věci

žalobce: **BEAS, a.s.**, IČ 15061205, Choustníkovo Hradiště 89, 544 42 Choustníkovo Hradiště,
zastoupený JUDr. Milanem Jelínkem, advokátem se sídlem Sokolovská 49/5,
186 00 Praha,

proti

žalovaný: [REDACTED], nar. [REDACTED], [REDACTED]
zastoupený [REDACTED], bytem [REDACTED]
[REDACTED]

o žalobě na ochranu pověsti právnické osoby,

t a k t o :

- I. Řízení se v části o uložení povinnosti žalovanému na své náklady zajistit zveřejnění omluvy: „V [REDACTED] roku 2015 jsem pro Českou tiskovou kancelář poskytl vyjádření, v němž jsem vyslovil pochybnosti o oprávněnosti poskytnutí dotace na výstavbu [REDACTED] v [REDACTED] společnosti BEAS, a.s. a o přítomnosti inovativních prvků v projektu“, zastavuje.

II. Žalovaný je povinen na své náklady zajistit zveřejnění omluvy v následujícím znění: „Dne [redacted] 2016 jsem vystoupil na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a označil poskytnutí dotace na výstavbu [redacted] v [redacted] společnosti BEAS za známou kauzu, kde je několik posudků na objednání. Toto moje vystoupení není pravdivé, neboť při prověřování poskytnutí dotace nebylo žádným orgánem zjištěno žádné porušení právních předpisů, a to ani společností BEAS, a.s. ani poskytovatelem dotace. Za svoje výroky se společnosti BEAS, a.s. omlouvám.“

Žalovaný je povinen zajistit uveřejnění omluvy v denících [redacted] a [redacted], a to tak, aby omluva byla graficky zřetelně oddělena od redakčního obsahu a pokrývala nejméně jednu čtvrtinu tiskové strany formátu A3, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku.

III. Svědku [redacted], bytem [redacted], se přiznává svědečné ve výši 178 Kč, které mu bude vyplaceno po právní moci rozsudku.

IV. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni k rukám jejího právního zástupce náklady řízení ve výši 39 026 Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku.

V. Žalovaný je povinen nahradit státu náklady řízení ve výši 178 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobkyně se původně domáhala žalobním návrhem ze dne 27. 3. 2018 proti žalovanému uložení povinnosti na náklady žalovaného zajistit zveřejnění omluvy v následujícím znění: „V [redacted] roku 2015 jsem pro Českou tiskovou kancelář poskytl vyjádření, v němž jsem vyslovil pochybnosti o oprávněnosti poskytnutí dotace na výstavbu [redacted] v [redacted] společnosti BEAS, a.s. a o přítomnosti inovativních prvků v projektu. Dne [redacted] 2016 jsem pak na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR označil poskytnutí této dotace za známou kauzu, kde je několik posudků na objednání. Tyto mé výroky nejsou pravdivé, při prověřování poskytnutí dotace nebylo žádným orgánem zjištěno žádné porušení právních předpisů, a to ani společností BEAS, a.s. ani poskytovatelem dotace. Za svoje výroky se společnosti BEAS, a.s. omlouvám.“ Žalovaný je povinen zajistit uveřejnění omluvy v denících [redacted] a [redacted], a to tak, aby omluva byla graficky zřetelně oddělena od redakčního obsahu a pokrývala nejméně jednu čtvrtinu tiskové strany formátu A3, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku.
2. Žalobkyně odůvodnila žalobní návrh tvrzením, že je právnickou osobou podnikající v oblasti potravinářského průmyslu, a to od roku 1991. V rámci své podnikatelské činnosti provozuje [redacted] v Královéhradeckém kraji. Žalobkyně již od roku 1991 provozuje [redacted] v [redacted]. Za svoji téměř [redacted] letou historii si žalobkyně plní řádně a včas veškeré závazky vůči zaměstnancům, obchodním partnerům, bankám, sociálním a zdravotním pojišťovnám a Českému státu včetně každoroční platby daně z příjmu. Firma nebyla nikdy ztrátová.
3. V roce 2015 žalobkyně zahájila provoz nové moderní [redacted], kterou vystavěla v obci [redacted] poblíž měst [redacted] a [redacted]. [redacted] byla vybudována s využitím prostředků z dotace, která byla poskytnuta z prostředků Evropské unie.

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].

4. Žalovaný byl v období od [redacted] 2010 do [redacted] 2013 a od [redacted] . 2013 do [redacted] . 2017 [redacted] Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. V této funkci se dopustil jednání, kterým zasáhl do dobré pověsti žalobce. Konkrétně žalovaný se mezi lety 2015 a 2016 minimálně dvakrát prokazatelně veřejně nepravdivě vyjádřil k financování výstavby a zprovoznění nové moderní [redacted] žalobkyně v [redacted] . Nejprve v roce 2015 pro Českou tiskovou kancelář, IČ: 471 15 068, uvedl „Ve východočeském kraji není vůbec žádná potřeba dělat nové [redacted] . A že by byly nějaké inovativní prvky v projektu, za který inkasovali 75 milionů z evropských peněz, tak je to další případ, jak se v minulosti hospodařilo s evropskými dotacemi. Zarážející na tom je, že orgány činné v trestním řízení, jak státní zastupitelství, tak policie, v tom nic nenašla.“ Toto vyjádření bylo poté převzato webem [redacted].cz provozovaným společností [redacted] [redacted] , a.s. a částečně také týdeníkem [redacted] , jež vydává společnost [redacted] [redacted] .
5. Následně dne [redacted] 2016 na [redacted] schůzi [redacted] volebního období Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky žalovaný mimo jiné pronesl „...jsem rád, že tato schůze je, protože já teď budu důsledně požadovat, aby byly v Královéhradeckém kraji zrevidovány a posouzeny případy, které jsou jednoznačné, a dokonce i Policie ČR jeden případ, to znamená digitalizace RTG pracovišť, dovedla až k soudu, ale bohužel nezávislý soud zatím jaksi rozhodl, že se nic nestalo. Takže já si dám s tím tu práci a velmi známé kauzy, jako je třeba [redacted] v [redacted] , která se šetří několik let a kde je řada posudků na objednání, a já budu chtít, aby skutečně tyto případy byly důsledně prošetřeny. Já tedy požádám auditní orgán Ministerstva financí a dám to na vědomí Ministerstvu pro místní rozvoj, aby skutečně se jednou už udělal pořádek v evropských dotacích a aby nedošlo k nějakým podobným případům.“
6. Podle žalobkyně oba dva výše uvedené výroky žalovaného jsou způsobilé zasáhnout do práva na ochranu pověsti žalobkyně, neboť dle těchto výroků měla žalobkyně neoprávněně čerpat dotaci na výstavbu [redacted] v [redacted] . Toto tvrzení ovšem není pravdivé, neboť splnění podmínek čerpání dotace bylo předmětem opakovaných kontrol, při nichž nebylo zjištěno žádné protiprávní jednání, a to ani ze strany žalobkyně ani ze strany poskytovatele dotace. Není také pravdou, že by v souvislosti s poskytnutím dotace byla zpracována řada posudků na objednání, jak tvrdí žalovaný. Projekt žalobkyně byl předmětem standardního posuzování ze strany nezávislých hodnotitelů dle podmínek poskytování dotací. Jediným posudkem, který byl zpracován na objednávku, byl znalecký posudek zpracovaný soudním znalcem [redacted] [redacted] na objednávku přímých konkurentů žalobkyně ([redacted] a [redacted]), kteří usilovali o zmaření celého projektu. Závěry tohoto znaleckého posudku byly nepravdivé, což konstatoval Krajský soud v Českých Budějovicích pravomocným rozsudkem č. j. 13 Cm 271/2016-196 ze dne 21. 12. 2016, kterým byla [redacted] uložena povinnost uveřejnit omluvu za neoprávněný zásah do práva na ochranu pověsti společnosti BEAS, a.s. a současně nahradit v penězích nemajetkovou újmu vzniklou společnosti BEAS, a.s.
7. Žalobkyně žalovaného informovala o výše uvedených skutečnostech, které potvrzují nepravdivost jím tvrzených výroků. (V jeho poslanecké kanceláři v [redacted] , za účasti asistenta žalovaného, dále právního zástupce žalující, [redacted] obce [redacted] [redacted] a rovněž mu umožnila osobní prohlídku vystavěné nejmodernější [redacted] [redacted]). Žalovaný však žalobkyni poskytnuté informace převzal a do dnešního dne neprojevilo zájem provést nápravu i přesto, že toto po výše uvedených jednáních osobně přislíbil. Vážnost jednání žalovaného podtrhuje to, že výše uvedená vyjádření pronesl veřejně jako občan volený ústavní činitelem. Musel si tak být vědom, že

jeho projevy mají z titulu funkce [REDAKCE] (a tím i prakticky neomezeného přístupu do masových médií) větší váhu a mnohem širší dopad na veřejné mínění oproti osobám, jež nejsou politicky exponovanými. Z předchozího vyplývá, že vyjádření žalovaného byla přebírána hromadnými sdělovacími prostředky, tudíž každý občan České republiky se mohl s nepravdivými výroky poškozujícími dobré jméno žalobkyně seznámit. To se samozřejmě může projevit i v důvěře stávajících i potencionálních obchodních partnerů žalobkyně k její osobě i v důvěře koncových spotřebitelů v produkty žalobkyně. Do dobré pověsti žalobkyně tak bylo zasááno ve velkém rozsahu. Na odpovědnosti žalovaného za zásah do pověsti žalobkyně nemění ani to, že svůj druhý výrok pronesl v projevu na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (dále jen „Poslanecká sněmovna“). Podle čl. 27 odst. 2 Ústavy nelze poslance za projevy v Poslanecké sněmovně nebo v jejich orgánech trestně stíhat. Jedná se tak o hmotněprávní exempci v trestním právu. Toto ustanovení však nezabavuje poslance soukromoprávní odpovědnosti. Vynětí projevů poslanců na půdě Poslanecké sněmovny ze soukromoprávní odpovědnosti by rovněž bylo proti účelu a smyslu institutu parlamentní imunity, jímž je zajištění akceschopnosti parlamentu a možnosti jeho členů svobodně vyjádřit svůj názor (k tomu např. Nález ÚS z 16. 6. 2015, sp. zn. I. ÚS 3018/14). Důvodová zpráva k Ústavě k tomuto článku Ústavy uvádí, že „... v žádném případě nejde ... o občanskou neodpovědnost poslanců jako jejich osobní výsadu.“. Pokud by se Ústavou garantovaná imunita vztahovala i na soukromoprávní vztahy, mohlo by ad absurdum docházet k situacím, kdy by poslanec například neodpovídal za škodu, kterou by způsobil tím, že porušil doložku mlčenlivosti, ke které se smluvně zavázal, nebo by jej za porušení této smluvní povinnosti nebylo možné pokutovat, ač byla právě tato smluvní povinnost utvrzena smluvní pokutou. To by zakotvovalo nerovnováhu v rovnosti práv občanů garantovanou Listinou základních práv a svobod, která by byla v demokratickém právním státě, jako je Česká republika již za hranicí únosnosti. Zásada neimperativnosti veřejnoprávních pretenzí uvedená v čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod taktéž naznačuje, aby byl čl. 27 odst. 2 Ústavy vykládán restriktivně.

8. Žalovaný byl žalobkyní dne [REDAKCE] 2017 dopisem vyzván, aby se za neoprávněný zásah do pověsti právnické osoby veřejně omluvil, a to písemným prohlášením uveřejněným v denících [REDAKCE], [REDAKCE] a v týdeníku [REDAKCE], přičemž toto prohlášení mělo být graficky odděleno od redakčního obsahu a zabíralo nejméně jednu čtvrtinu tiskové strany formátu A3. Žalovaný se ale omluvit odmítl. Protože žalovaný zasáhl do pověsti žalobkyně, požaduje žalobkyně, aby byl odstraněn následek tohoto zásahu a to prostřednictvím veřejné omluvy.
9. Podáním ze dne 14. 5. 2019 žalobkyně omezila žalobní žádání pouze na uložení povinnosti žalovanému omluvit se za své vystoupení na [REDAKCE]. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne [REDAKCE] 2016. Jako důvod částečného zpětvzetí žalobkyně uvedla, že žalovaný zaslal žalobkyni osobní dopis, v němž uvádí na pravou míru svoje tvrzení v tom smyslu, že se distancuje od publikovaných tvrzení, jejichž autorství jemu připisováno. Žalovaný s částečným zpětvzetím souhlasil, a proto soud řízení v části popsané ve výroku I tohoto rozsudku zastavil (§ 96 odstavec 2 věta první o. s. ř.).
10. Žalovaný navrhnul žalobu v celém rozsahu zamítnout. Pokud se týká jeho projevu na [REDAKCE]. schůzi [REDAKCE] volebního období Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky [REDAKCE] 2016, pak podle žalovaného ani tento nemohl zasáhnout do dobré pověsti žalobkyně. Výroky žalovaného byly pouze jeho hodnotícím soudem o tom, že známé kauzy jsou ze strany orgánů činných v trestním řízení šetřeny několik let a případy, které šetří orgány činné v trestním řízení, by měly být řádně, tedy důkladně prošetřeny. Ve svém projevu na výše popsané schůzi žalovaný neuvedl konkrétní název žalobkyně, coby

společnosti (právnícké osoby). Zákon spojuje neoprávněný zásah do práva k ochraně pověsti právnické osoby s názvem této právnické osobě – tedy s názvem žalobkyně. Žalobu podala právnická osoba, která vystupuje pod obchodním jménem BEAS, a.s. Podle žalovaného si tak mylně žalobkyně dovodila, že výroky pronesené žalovaným zasáhly do jejího práva na ochranu pověsti, když si „vsugerovala“, že došlo k neoprávněnému čerpání dotace ze strany žalobkyně. Žalobkyně s ohledem na své znalosti, dovednosti a odbornou praxi by měla rozlišit, co představuje neoprávněné čerpání dotace a neoprávněné poskytnutí dotace. Sousloví neoprávněné čerpání dotace a neoprávněné poskytnutí dotace je tím rozhraničujícím prvkem formální logiky, který by měla a mohla žalobkyně rozlišit. Žalovaný toliko požadoval prověření poskytnut, zejména digitalizace RGT pracovišť, dotace [REDAKCE] v [REDAKCE] a rekonstrukce areálu v [REDAKCE], to vše při projednávání mimořádného bodu jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky „dotace [REDAKCE]“, ze strany orgánu státní správy a požadoval, aby prověřování, která jsou ze strany těchto orgánů realizována byla prováděna objektivně, odborně, rychle a efektivně. Žalobkyně jako zásah do práva její pověsti dovozuje pouze ze znaleckého posudku [REDAKCE] a z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích. Nebyl to ale žalovaný, který by zavedl ke zpracování znaleckého posudku, ale třetí osoby, které nejsou účastníky tohoto řízení. Žalovaný má za to, že není věcně pasivně legitimován, je-li mu dáván k tíži zásah do práva na ochranu pověsti v souvislosti s uvedením rozsudku krajského soudu a znaleckým posudkem, který si neobjednal. Žalovanému je známo, že existovala v inkriminované době celá řada znaleckých a expertních posudků, tyto byly protichůdné a závěry se diametrálně lišily. Tato skutečnost zavedla vyvolání pochybností o poskytnutí dotace spory, vhodnosti, účelnosti a efektivnosti a poté provedení její následné kontroly z pohledu řádného a dovoleného proplacení uznatelných nákladů a z pohledu, zda nedochází k poškozování zájmů Evropské unie a České republiky, které poskytly nemalé finanční prostředky. Tyto pochybnosti jsou ve veřejném prostoru publikovány již od roku 2012, kdy bylo podáno první oznámení o možném spáchání trestného činu tehdejšími [REDAKCE]. Jmenovaný poukazoval na neprůhledné nakládání s nemovitostmi ve vlastnictví Královéhradeckého kraje a jeho založených nebo zřízených organizací, kdy část těchto nemovitostí měla sloužit pro výstavbu [REDAKCE].

11. Podle žalovaného zásah do pověsti právnické osobě je neoprávněný tehdy, kdo bez zákonného důvodu zasahuje do její pověsti. O neoprávněný zásah se nemůže jednat, je-li to ze zákonného důvodu výkon práva poslaneckého mandátu, protože pak výkon těchto práv, byla-li v souladu s právem, nemůže představovat na straně druhé zásah do práva k ochraně pověsti právnické osoby. Žalovaný tak jednal ze zákonného důvodu, kterým byl podnět, který obdržel Kontrolní výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, který zaslalo občanské sdružení [REDAKCE]. Vedle toho je třeba zkoumat intenzitu tvrzeného porušení základního práva na ochranu pověsti právnické osoby (žalované), a to v kontextu se svobodou projevu na plenární zasedání Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, provedením testu proporcionality. S tímto koresponduje i ustálená rozhodovací praxe, kdy Nejvyšší soud konstatoval, že samotné uveřejnění nepravdivého údaje, který se dotýká pověsti právnické osoby, nemusí automaticky zakládat neoprávněný zásah do této pověsti. Takový zásah je dán pouze tehdy, jestliže přesáhl určitou přípustnou intenzitu takovou měrou, kterou již demokratické společnosti tolerovat nelze. Podle žalovaného se o takovýto zásah nejedná, předně již proto, že žalobkyně nebyla žalovaným nikde citována. Kromě toho se měla žalobkyně tvrzeného práva na ochranu její dobré pověsti domáhat neprodleně, a nikoliv zpětně s odstupem bezmála tří let. Nakonec je podle názoru žalovaného žalobní návrh disbalanční a neproporcionální, když požaduje po žalovaném, zveřejnění omluvy v jiných periodikách, a než který zazněly tvrzené výroky žalovaného (v České televizi).

12. Mezi účastníky bylo nesporné a soud vzal proto za zjištěné, že žalobkyně je právnickou osobou podnikající v oblasti potravinářského průmyslu, a to od roku 1991. V rámci své podnikatelské činnosti provozuje [redacted] v Královéhradeckém kraji. Žalobkyně již od roku 1991 provozuje [redacted] v [redacted]. Za svoji téměř [redacted] letou historii si žalobkyně plní řádně a včas veškeré závazky vůči zaměstnancům, obchodním partnerům, bankám, sociálním a zdravotním pojišťovnám a Českému státu včetně každoroční platby daně z příjmu. Firma nebyla nikdy ztrátová. V roce 2015 žalobkyně zahájila provoz nové moderní [redacted], kterou vystavěla v obci [redacted] poblíž měst [redacted] a [redacted]. [redacted] byla vybudována s využitím prostředků z dotace, která byla poskytnuta z prostředků Evropské unie. Žalovaný byl v období od [redacted]. [redacted] 2010 do [redacted] 2013 a od [redacted] 2013 do [redacted] 2017 [redacted] Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.
13. Dále bylo mezi účastníky nesporné a soud vzal za zjištěné, že dne [redacted] 2016 na [redacted] schůzi [redacted] volebního období Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky žalovaný mimo jiné pronesl „...jsem rád, že tato schůze je, protože já teď budu důsledně požadovat, aby byly v Královéhradeckém kraji zrevidovány a posouzeny případy, které jsou jednoznačné, a dokonce i Policie ČR jeden případ, to znamená digitalizace RTG pracovišť, dovedla až k soudu, ale bohužel nezávislý soud zatím jaksi rozhodl, že se nic nestalo. Takže já si dám s tím tu práci a velmi známé kauzy, jako je třeba [redacted] v [redacted], která se šetří několik let a kde je řada posudků na objednání, a já budu chtít, aby skutečně tyto případy byly důsledně prošetřeny. Já tedy požádám auditní orgán Ministerstva financí a dám to na vědomí Ministerstvu pro místní rozvoj, aby skutečně se jednou už udělal pořádek v evropských dotacích a aby nedošlo k nějakým podobným případům.“
14. Dále bylo mezi účastníky nesporné a soud proto vzal zjištěné, že není pravdou, že by v souvislosti s poskytnutím dotace byla zpracována řada posudků na objednání, jak tvrdí žalovaný. Projekt žalobkyně byl předmětem standardního posuzování ze strany nezávislých hodnotitelů dle podmínek poskytování dotací. Jediným posudkem, který byl zpracován na objednávku, byl znalecký posudek zpracovaný soudním znalcem [redacted] [redacted] na objednávku přímých konkurentů žalobkyně ([redacted], a.s. a [redacted]), kteří usilovali o zmaření celého projektu. Závěry tohoto znaleckého posudku byly nepravdivé, což konstatoval Krajský soud v Českých Budějovicích pravomocným rozsudkem č. j. 13 Cm 271/2016-196 ze dne 21. 12. 2016, kterým byla [redacted] uložena povinnost uveřejnit omluvu za neoprávněný zásah do práva na ochranu dobré pověsti společnosti BEAS, a.s. a současně nahradit v penězích nemajetkovou újmu vzniklou společnosti BEAS, a.s.
15. Dále bylo mezi účastníky nesporné a soud proto vzal za zjištěné, že žalovaný byl žalobkyní dne 7. 12. 2017 dopisem vyzván, aby se za neoprávněný zásah do pověsti právnické osoby veřejně omluvil, a to písemným prohlášením uveřejněným v denících [redacted], [redacted] a v týdeníku [redacted], přičemž toto prohlášení mělo být graficky odděleno od redakčního obsahu a zabíralo nejméně jednu čtvrtinu tiskové strany formátu A3. Žalovaný se ale omluvit odmítl.
16. Nakonec bylo mezi účastníky nesporné a soud proto vzal za zjištěné i to, že videozáznam ČT o průběhu [redacted] schůze [redacted] volebního období Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze dne [redacted] 2016 je dodnes veřejně přístupný v archivu České televize na jejím webovém portálu.

S odkazem na výše popsaný skutkový stav soud učinil následující právní závěr:

17. V konkrétním případě tedy byla všechna pro věc rozhodující skutková tvrzení žalobkyně popsaná v odstavci I, II bod 6 až 16 (uvedená výše) nesporná a spor se soustředil na otázku věcné pasivní legitimace žalovaného a právní hodnocení jeho projevu jako poslance na ■■■ schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne ■■■ 2016, popsaném ve výroku II tohoto rozsudku, ve vztahu k pověsti žalobkyně.
18. Podle § 420 odst. 1 o. z. Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.
19. Podle § 135 odst. 1 o. z. právnická osoba, která byla dotčena zpochybněním svého práva k názvu, nebo která utrpěla újmu pro neoprávněný zásah do tohoto práva, nebo které taková újma hrozí, zejména neoprávněným užitím názvu, se může domáhat, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno, nebo aby byl odstraněn jeho následek.
20. Podle druhého odstavce právě citovaného ustanovení, stejná ochrana náleží právnické osobě proti tomu, kdo bez zákonného důvodu zasahuje do její pověsti nebo soukromí, ledaže se jedná o účely vědecké či umělecké nebo tiskové, rozhlasové, televizní nebo obdobné zpravodajství; ani takový zásah však nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy právnické osoby.
21. Nejvyšší soud již například ve svém rozhodnutí ve věci vedené pod sp. 30 Cdo 1385/2006 mimo jiné uvedl: „Dobrá pověst právnické osoby, podobně jako název právnické osoby patří k několika osobním právům, které jsou právnickým osobám zákonem přiznávány. V souladu s obecně uznávanou presumpcí poctivosti jednání subjektu práva se rovněž předpokládá, že právnická osoba má dobrou pověst do té doby, dokud není proveden úspěšně důkaz opaku. Tzn., že podle tohoto východiska se hodnotí i neoprávněnost zásahu do dobré pověsti právnické osoby.“ Dále v jiné části tohoto rozhodnutí uvedl: „u difamujících skutkových tvrzení je důvodem vylučujícím neoprávněnost zásahu zpravidla skutečnost, že taková tvrzení jsou pravdivá (resp. že příslušná informace odpovídá pravdě). Pravdivost těchto tvrzení ovšem musí prokázat jeho původce (důkaz pravdy). Není proto věcí žalobce, domáhajícího se ochrany dobré pověsti právnické osoby, aby prokazoval, resp. prokázal, že tato tvrzení jsou nepravdivá.“
22. Podle § 2951 odst. 2 o. z., nemajetková újma se odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.
23. Žalobkyni v řízení svědčila věcná aktivní legitimace, neboť bylo zjištěno, že je právnickou osobou a současně podnikatelkou ve smyslu výše citovaných §§ 420 a 135 o. z., o které žalovaný hovořil na ■■■ schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne ■■■ 2016.
24. Rovněž žalovaný byl v řízení věcně pasivně legitimován, jedná se o osobu způsobilou samostatně jednat a zavazovat se, v rozhodném období - konání ■■■. schůze Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne ■■■ 2016 - byl řádně zvoleným ■■■ této sněmovny a učinil žalobkyni popisovaný projev na této schůzi.

25. Podle názoru soudu byl projev žalovaného na [REDACTED]. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne [REDACTED] 2016 způsobilý zasáhnout do pověsti žalobkyně a současně je dána i příčinná souvislost mezi jednáním žalovaného a zásahem do pověsti žalobkyně. Otázka příčinné souvislosti pak není otázkou právní, nýbrž otázkou skutkovou, která nemůže být řešena obecně, ale pouze v konkrétních souvislostech.
26. V konkrétním případě žalobkyně unesla důkazní břemeno o tom, že výše popsaný projev žalovaného byl intenzivním a současně protiprávním zásahem do její dobré pověsti. Naopak obranu žalovaného soud shledal zcela nedůvodnou.
27. Jak již bylo výše uvedeno, bylo zjištěno, že žalovaný jako řádně zvolený poslanec na [REDACTED]. schůzi [REDACTED] volebního období Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne [REDACTED] 2016 mj. pronesl, že poskytnutí dotace na výstavbu [REDACTED] v [REDACTED] [REDACTED] je známou kauzu, kde je několik posudků na objednání a zasadí se o prošetření celé věci. Přestože žalovaný výslovně neoznačil ve svém projevu vlastníka [REDACTED] v [REDACTED] společnost žalující je nutno s ohledem na všeobecnou povědomost (občanů v okolí [REDACTED], subjektům konkurujícím žalobkyni, spolupracujících s žalobkyní apod.) o tom, že v [REDACTED] vlastní [REDACTED] pouze společnost BEAS a. s., že žalovaný ve svém projevu nezamýšlel označit jiného vlastníka než je žalobkyně.
28. K otázce pověsti (dříve dobré pověsti) žalobkyně soud odkazuje na dosavadní judikaturu a literaturu, která hovoří o obecně uznávané presumpci poctivosti jednání subjektů práva a předpokládá se, že právnická osoba má dobrou pověst do té doby, dokud není proveden úspěšně důkaz opaku. Obdobně je pak hodnocena i neoprávněnost zásahu do dobré pověsti právnické osoby. K právě popsanému, soud odkazuje například dřívější rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2008, sp. zn. 30 Cdo 385/2006, respektive ze dne 14. 3. 2018, sp. zn. 23 Cdo 5173/2017, zabývající se podstatou, rozsahem i způsoby ochrany pověsti právnické osobě za účinnosti nového občanského zákoníku. V konkrétním řízení navíc nebylo dokonce ani tvrzeno, že by žalobkyně neměla dobrou pověst, tím více označen důkaz opaku.
29. Žalovaný pronesl svoje vyjádření veřejně, jako občany volený ústavní činitel, a toto vyjádření podle názoru soudu bylo způsobilé zasáhnout do práva žalobkyně na ochranu její pověsti. Podle názoru soudu je nutné posuzovat sporný projev žalovaného jako jednoznačné skutkové tvrzení, které se neopíralo o objektivně existující realitu, která je zjiřitelná pomocí dokazování a pravdivost takového tvrzení je tedy ověřitelná. K otázce výkladu rozdílu mezi skutkovými tvrzeními a hodnotícími soudy soud odkazuje, například na dřívější rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26. 10. 2011, sp. zn. 30 Cdo 5111/2009.
30. Soudce zcela ztotožnil s názorem žalobkyně, že při sporném projevu žalovaného jako [REDACTED] se nejednalo pouze o obecný hodnotící soud, který byl v rámci poslanecké imunity žalovaného přípustný. Je možno přisvědčit závěru žalobkyně, že pouze část výroku žalovaného má hodnotící charakter (např. „ve východočeském kraji není vůbec žádná potřeba dělat nové [REDACTED]“). Ze zbylé části projevu je ale již zcela zřejmé, proti komu tvrzení žalovaného směřovala a čeho se týkala. Žalovaný například výslovně uvedl, jaká provozovna údajně získala neoprávněně příspěvek ([REDACTED]), a v jakém městě se tato provozovna nachází ([REDACTED]). Jelikož se v daném městě nachází pouze jedna [REDACTED] není pochyb o tom, že měl žalovaný na mysli právě žalobkyni. Žalovaný tudíž ani nemusel zmínit firmu žalobkyně, aby bylo z jeho výroků nade vší pochybnost jasné, že se jedná o žalobkyni.

31. Soud, stejně jako žalobkyně, nepovažoval za problematické, kdyby dokonce žalovaný sám inicioval provedení kontroly příspěvku poskytnutému žalobkyni, neboť tato iniciativa patří k výkonu mandátu poslance. Zcela zásadní pro posouzení sporu mezi účastníky jsou ale výroky žalovaného, který například tvrdil: „...že by měly být „zrevidovány a posouzeny případy, které jsou jednoznačné“, mezi něž zařadil i projekt žalobkyně. Žalovaný tedy jednoznačně tvrdil, že žalobkyně získala finanční příspěvek neoprávněně, aniž by proto měl jakékoliv důkazy.
32. Navíc v řízení nebylo zjištěno, že by kontrolní orgány státu či orgány policie zjistily při poskytnutí dotace žalobkyni objednání znaleckým posudků a dotace byla poskytnuta v rozporu s právními předpisy. Podle názoru soudu žalovaného nezbavuje odpovědnosti ani tvrzení, že informace o neoprávněnosti příspěvku pouze převzal od konkurentů žalobkyně. Žalovaný si měl být vědom, že jeho výroky mohou mít velký dopad na veřejné mínění a měl by tak zvážit jejich obsah. Protiprávním jednáním žalovaný sám rozšířil nepravdivé a neověřené informace o žalobkyni, které značně snížily její důvěryhodnost, čímž bylo zasaženo do její pověsti. I zcela nezaujatý příjemce takovýchto informací mohl snadno nabýt dojem, že financování projektu žalobce nebylo v pořádku. Navíc žalovaný svými výroky vědomě vstoupil i do soutěžních vztahů mezi žalobkyní a jejími přímými konkurenty.
33. Soud se rovněž nepřiklonil ani k názoru žalovaného, že při sporném projevu jej chránila parlamentní imunita, respektive indemnita (hmotněprávní imunita) [REDACTED].
34. Podle čl. 27 odst. 2 Ústavy České republiky za projevy učiněné v Poslanecké sněmovně nebo Senátu nebo v jejich orgánech nelze poslance nebo senátora trestně stíhat. Poslanec nebo senátor podléhá jen disciplinární pravomoci komory, jejímž je členem.
35. Rozsahem parlamentní indemnity se již dříve zabýval také Ústavní soud, například ve svém nálezu ze dne 16. 6. 2015, sp. zn. I. ÚS 3018/2014. Ústavní soud dospěl mimo jiné k závěru: „Parlamentní imunita náleží Parlamentu jako celku, nikoli jeho členům. V případě indemnity je tedy chráněn primárně Parlament jako debatní fórum mezi poslanci a senátory, a nikoliv individuální svoboda projevu či osobní výsady jednotlivého poslance či senátora. K aktivaci indemnity poslanců a senátorů ve smyslu čl. 27 odst. 2 Ústavy proto musí být kumulativně splněny následující podmínky: (1) musí jít o sdělení informace nebo vyjádření názoru slovem, písmem, obrazem či jiným způsobem; (2) tento projev musí být učiněn na schůzi Poslanecké sněmovny či Senátu, jejich výborů, podvýborů či komisí včetně vyšetřovacích komisí anebo na společné schůzi Poslanecké sněmovny a Senátu či těchto orgánů; a (3) tento projev učiněný při jednání komory či jejich orgánů nesmí směřovat výhradně navenek, tj. musí směřovat vůči dalším účastníkům parlamentní debaty v širším slova smyslu, kterými jsou poslanci, senátoři a jiné osoby, které mají právo se jednání komory či jejich orgánů účastnit (například prezident republiky či externí expert, jenž je členem komise komory Parlamentu).“.
36. Dle názoru soudu v konkrétním případě nedošlo ke kumulativnímu naplnění všech podmínek aktivace indemnity žalovaného při jeho sporném projevu na [REDACTED] schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Žalovaný sice sdělil sporné informace slovem, tento projev byl učiněn na schůzi Poslanecké sněmovny, nebyl ale podle názoru soudu směřován vůči dalším účastníkům parlamentní debaty (alespoň vůči jednomu poslanci či osobě oprávněné účastnit se parlamentního jednání) ale naopak výhradně navenek.

37. Soud v tomto směru odkazuje mimo jiné i na důvodovou zprávu k čl. 27 Ústavy České republiky, citovaném výše, která mimo jiné hovoří o tom, že imunita chrání celý parlament, tedy jeho členy, aby mohli svobodně a v souladu se svým slibem nerušeně vykonávat svůj mandát. V žádném případě nejde o osobní beztrestnost nebo občanskou odpovědnost poslanců jako jejich osobní výsadu. Zásada enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí uvedená v čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod pak naznačuje, aby byl čl. 27 odst. 2 Ústavy vykládán restriktivně.
38. Podle názoru soudu byl projev žalovaného na ■■■ schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne ■■■ 2016 tak intenzivní, že bylo třeba satisfakce v podobě uložené povinnosti žalovanému podle výroku II tohoto rozsudku. Žalovaný zasáhl do osobnostního, tedy absolutního práva žalobkyně rozšířením nepravdivé zprávy (§ 2910 o. z.). Nedbalostní zavinění žalovaného podle § 2911 občanského zákoníku lze dovodit z toho, že při společenské úrovni žalovaného si musel si tento být vědom, či aspoň vzhledem ke svým poměrům měl vědět, že svoje tvrzení na výše uvedeném schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky nemá ověřené a mohou zasáhnout do pověsti žalobkyně.
39. Žalobkyně tedy utrpěla nemajetkovou újmu ve smyslu § 2951 odst. 2 o. z., kterou lze odčinit přiměřeným zadostiučiněním. Tedy satisfakci lze aplikovat v případě, že se jedná o vážný zásah do práva pověsti žalobce, když její výši dle konkrétních okolností určí soud. Soud v konkrétním případě, v souladu s návrhem žalobkyně, dospěl k závěru, že v tomto případě zcela postačuje zadostiučinění nepeněžitě. Žalobkyně je progresivní zdravou firmou, která je schopna realizovat své podnikatelské záměry (tím i státu platit daně). Proto by neměla být bez důvodu „vláčena“ sdělovacími prostředky (záběry České televize s projevem žalovaného v jejím archivu na jejich webových stránkách) jako nepoctivá podnikatelka. Intenzita porušení práva žalobkyně na její pověsti, i s přihlédnutím z ústavního práva podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod, dosáhla takové míry, která vyžaduje žalobkyní požadovanou ochranu její pověsti. Žalovaný pronesl svůj projev veřejně, nepochybně si jako poslanec musel být vědom, že jeho projev má větší váhu a mnohem širší dopad na veřejné mínění, než který by pronesla osoba stojící mimo politické prostředí. Navíc projev žalovaného byl přenášen hromadnými sdělovacími prostředky a každý občan České republiky se může i do současného dne s tímto nepravdivým pro poškozujícím jméno žalobkyně seznámit v archivu České televize, který je dostupný na jejich webových stránkách.
40. Podle názoru soudu nepravdivý projev žalovaného má zcela zřejmou příčinou souvislost s porušením chráněného základního práva žalobkyně na její pověst. Nebýt projevu žalovaného nebylo by porušeno toto absolutní právo žalobkyně. Projev žalovaného mohl objektivně zasáhnout v důvěru stávajících i budoucích obchodních partnerů žalobkyně a nepochybně pak v důvěru koncových spotřebitelů produkty žalobkyně.
41. Zásah do její pověsti jednáním žalovaného na inkriminované schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se soudu tedy jevil velmi vážný, nicméně stačí k jeho nápravě pouze omluva ve formě navržená žalobkyní (viz výrok II tohoto rozsudku).
42. Pokud se týká přiměřenosti satisfakce v podobě nařízení omluvy žalovat za nepravdivý výrok v Poslanecké sněmovně zvažoval soud celkovou povahu jednotlivých okolností konkrétního případu a zohlednil i s skutečností zjištěné na základě provedeného dokazování. Sporný projev žalovaného je nutno vnímat jako velice závažný způsob poškození pověsti žalobkyně, když široká veřejnost a současní i budoucí obchodní partneři žalobkyně nepochybně museli nabýt dojmu, že s poskytnutím dotace pro

žalobkyni na základě pochybných znaleckých posudků mohlo dojít k porušení zákona. Projev žalovaného tedy překročil dovolené hranice svobody projevu. Vážnost protiprávního jednání žalovaného je umocněna tím, že výše sporná vyjádření na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky pronesl veřejně jako občany volený ústavní činitel. Žalovaný si tak musel být nepochybně vědom, že jeho projevy mají z titulu funkce poslance (a tím i prakticky neomezeného přístupu do masových médií) větší váhu a mnohem širší dopad na veřejné mínění oproti osobám, jež politicky exponované nejsou.

43. V žádném případě soud nemá požadovanou satisfakci za „disbalanční“ s ohledem na rozdílnost veřejnoprávních médií, která v přímém přenosu přenášela konkrétní projev žalovaného jako [REDAKCE] na [REDAKCE] schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a deníky [REDAKCE] a [REDAKCE], ve kterých má povinnost žalovaných zajistit zveřejnění omluvy. Pokud by měl soud přistoupit na úvahy žalovaného v tomto směru, měla žalobkyně požadovat po žalovaném osobní omluvu přenášenou Českou televizí. Podle názoru soudu je satisfakce ve formě omluvy v denním tisku za projev před kamerami České televize v České republice zcela běžnou a dostatečnou, a právě takovouto žalobkyně zvolila. V tomto směru proto nelze žalobkyni její procesní postup vytýkat. Zcela oprávněné a logické je pak tvrzení žalobkyně, že zvolila k omluvě žalovaného dva výše uvedené deníky tak, aby se s omluvou mohla seznámit velká část veřejnosti. Oprávněným zájmem žalobkyně je rozšíření omluvy jak směrem k jejím obchodním partnerům (k tomu účely zvolila [REDAKCE]), tak i koncovým spotřebitelům (pro tento účel zvolila deník [REDAKCE]).
44. Nakonec nelze vytýkat žalobkyni ani to, že se v soudním řízení domáhala oprávněné satisfakce až po dvou letech od sporného projevu žalovaného na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Jak již bylo výše uvedeno, projev žalovaného na sporné schůzi je dodnes přístupným v archivu České televize na jejích webových stránkách a stále tedy trvají účinky neoprávněného zásahu žalovaného do pověsti žalobkyně. Žalobkyně se opakovaně snažila před zahájením soudního řízení i v jeho průběhu o smírné řešení celé věci, na které žalovaný přistoupil pouze částečně.
45. Ze všech výše popsaných důvodů proto soud nařídil žalovanému zajistit omluvu, způsobem uvedeným pod výrokem II tohoto rozhodnutí s tím, že žalobkyně již v návrhu rozsudečného výroku znění omluvy přípustně zkonkretizovala tak, aby bylo dosaženo účelu uložené sankce.
46. Výrok o určení svědečného se opírá o § 139 odst. 1 o. s. ř., když svědkovi [REDAKCE] vznikly v souvislosti s jeho předvoláním k jednání soudu náklady řízení v podobě hotových výdajů – jízdného v celkové výši 178 Kč za použití hromadné veřejné dopravy. Vynaložení těchto nákladů svědek soudu prokázal předložením zpáteční jízdenky Českých drah z [REDAKCE] do Hradce Králové a zpět dne 22. 5. 2019.
47. Výrok o náhradě nákladů řízení mezi účastníky se opírá o § 142 odst. 1 ve spojení s § 146 odst. 2 věty druhé o. s. ř. Žalobkyně byla v řízení zcela úspěšná, a to i s přihlédnutím k výše uvedenému ustanovení § 146 odst. 2 věty druhé o. s. ř., kdy bylo řízení částečně zastaveno (viz výrok I tohoto rozsudku) pouze ale z důvodu procesního zavinění na straně žalovaného, který se po podání žaloby žalobkyni částečně písemně omluvil. Žalobkyně se výslovně ale nevzdala nákladů řízení, které podle spisu ve svém závěrečném návrhu neuvedla, proto soud rozhodl z úřední povinnosti i o těchto nákladech řízení, které zjistil z obsahu spisu. Konkrétně náklady řízení žalobkyně sestávaly ze zaplaceného soudního poplatku ve 2 000 Kč a dále z mimosmluvní odměny

advokáta žalobkyně. Advokát žalobkyně v řízení učinil celkem 9 úkonů právní služby (převzal zastoupení, učinil předžalobní výzvu 7. 12. 2017, podal žalobu, dne 10. 7. 2018 se vyjádřil k podání vyjádření žalovaného k žalobě, vyjádřil se ve věci samé dne 26. 11. 2018, účastnil se jednání soudu ve dnech 24. 10. 2018, 28. 11. 2018 a 22. 5. 2019 a učinil částečné zpětvzetí žaloby podáním ze dne 14. 5. 2019). Za každý z těchto úkonů právní služby mu náleží smluvní odměna ve výši 3 100 Kč podle § 6 odst. 1, § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. a), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb. Ke každému z těchto úkonů právní služby náleží paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. Vše je pak, s výjimkou soudního poplatku, zvýšené o 21 % DPH, protože advokát žalobkyně plátcem této daně skutečnost soudu prokázal (§ 137 odst. 1, 3 písm. a) o. s. ř. ve spojení s § 14a odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Uloženou povinnost je žalovaný povinen splnit v zákonné lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta žalobkyně (§ 160 odstavec 1, § 149 odst. 1 o. s. ř.).

48. Výrok o náhradě nákladů řízení státu se opírá o § 148 odst. 1 o. s. ř. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný ani zčásti, nejsou u něj naplněny předpoklady pro osvobození od soudního poplatku, proto je povinen nahradit státu vyplacené svědečné ve výši 178 Kč v zákonné lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku (§ 160 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti výrokům I, II, IV a V je odvolání přípustné do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozsudku ve dvojím vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu nadepsaného.

Proti výroku III není odvolání přípustné.

Nesplní-li povinný co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněná podat návrh na soudní výkon či exekuci.

Hradec Králové dne 29. května 2019

Mgr. Tomáš Lískovský v. r.
samosoudce